

Toetsing bestemmingsplan Koudenhoek Noord Nijmegen

Inventarisatie, effecten en maatregelen beschermde
faunasoorten in het kader van de Wet natuurbescherming

J. Daamen
R.P. Middelveld

Toetsing bestemmingsplan Koudenhoek Nijmegen

Inventarisatie, effecten en maatregelen beschermde faunasoorten in het kader van de Wet natuurbescherming

J. Daamen & R.P. Middelveld

Status uitgave: definitief

Rapportnummer:	20-0217
Projectnummer:	20-0311
Datum uitgave:	03-11-2020
Projectleider:	ir. G. Hoefsloot
Tweede lezer:	ir. G. Hoefsloot
Naam en adres opdrachtgever:	Gemeente Nijmegen Postbus 9105 6500 HG Nijmegen
Referentie opdrachtgever:	VPL nummer: 287180
Akkoord voor uitgave:	drs. F. van Vliet

Paraaf:

Graag citeren als: Daamen J. & R.P. Middelveld, 2020. Toetsing bestemmingsplan Koudenhoek Nijmegen. Inventarisatie, effecten en maatregelen beschermde faunasoorten in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg, rapportnr. 20-0217. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: Teunisbloempijlstaart, huismus, gierzwaluw, steenmarter, vleermuizen, Wet natuurbescherming, Koudenhoek, Citadelcollege, Nijmegen.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv.

Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Voorwoord

Gemeente Nijmegen is voornemens om in het plangebied Koudenhoek te Nijmegen een gebiedsontwikkeling te realiseren, het gaat onder andere om de ontwikkeling van wonen, sport, groen en water. Voor deze ingreep is een bestemmingsplanwijziging nodig. Om de effecten van het plan op beschermde soorten van de Wet natuurbescherming (Wnb) te beoordelen heeft Bureau Waardenburg in 2020 twee quickscans Wnb uitgevoerd (Daamen, 2020a en b) en in 2020 aanvullend onderzoek naar verschillende soortgroepen uitgevoerd.

In dit rapport staan de resultaten van de inventarisatie beschreven en zijn de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten beoordeeld. In het rapport zijn indien nodig maatregelen opgenomen waarmee de functionaliteit van de verblijfplaatsen gewaarborgd of kansen voor natuur verzilverd kunnen worden.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

J. Daamen	onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen en rapportage;
L. Verhoek	onderzoek vleermuizen en steenmarter;
R.J. Jonkvorst	onderzoek vleermuizen en steenmarter;
R.P. Middelveld	onderzoek teunisbloempijlstaart;
K. Kuiper	onderzoek teunisbloempijlstaart;
G. Hoefsloot	projectleiding en rapportage.

Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Verantwoording, actualiteit gegevens	5
2 Plangebied en werkzaamheden	7
2.1 Plangebied	7
2.2 Beschrijving van de ingreep	15
3 Aanpak inventarisatie	16
3.1 Onderzochte soorten	16
3.2 Methodiek teunisbloempijlstaart	16
3.3 Methodiek steenmarter	16
3.4 Methodiek vleermuizen	17
3.5 Methodiek huismus	18
3.6 Methodiek gierzwaluw	19
4 Betekenis plangebied voor beschermde soorten	20
4.1 Teunisbloempijlstaart	20
4.2 Steenmarter	21
4.3 Vleermuizen	21
4.4 Huismus	23
4.5 Gierzwaluw	24
4.6 Overige soorten	24
5 Effecten op beschermde diersoorten	25
5.1 Teunisbloempijlstaart	25
5.2 Steenmarter	25
5.3 Vleermuizen	25
5.4 Huismus	25
5.5 Gierzwaluw	26
5.6 Rugstreepad en hermelijn	26
6 Beoordeling Wet natuurbescherming en maatregelen	27
6.1 Overtreding verbodsbepalingen, ontheffing Wnb en mitigerende maatregelen	27
6.2 Kansen voor natuur	29
7 Literatuur	31
Bijlage I Waarnemingen nachtvlinderonderzoek 31-5-2020	32

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Nijmegen is voornemens om het plangebied Koudenhoek bouwrijp te maken en hier een woonwijk te realiseren. Hiervoor worden de school het Citadel College, het tuincentrum Disveld en de woning aan Griftdijk 24 gesloopt en enkele percelen aan de Griftdijk herontwikkeld (20 en 24). De overige woningen in het plangebied zullen ongemoeid blijven. Uit de eerder uitgevoerde quickscans (Daamen, 2020a en b) bleek dat het plangebied geschikt leefgebied is voor de teunisbloempijlstaart, kleine marterachtigen, steenmarter, vleermuizen en vogels met jaarrond beschermd nest¹ (huismus, gierzwaluw en ransuil). De quickscan concludeerde dat aanvullend onderzoek naar beschermde soorten in het plangebied noodzakelijk was.

In dit rapport staan de resultaten van het veldonderzoek naar teunisbloempijlstaart, steenmarter, vleermuizen, huismus en gierzwaluw. In dit rapport worden de volgende vragen beantwoord:

- Voor welke beschermde soorten heeft het plangebied een functie? Welke functie is dat? (Hoofdstuk 4)
- Wat is het effect van de voorgenomen werkzaamheden op de aanwezige beschermde soort(en)? (Hoofdstuk 5)
- Is er een effect op de (gunstige) staat van instandhouding van de betreffende soort(en)? (Hoofdstuk 5)
- Welke verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden (mogelijk) overtreden en is voor het werk een ontheffing nodig? (Hoofdstuk 6)
- Welke maatregelen om schade aan beschermde soorten te voorkomen of beperken zijn noodzakelijk en welke kansen voor natuur kunnen verzilverd worden? (Hoofdstuk 6).

Kleine marterachtigen en ransuil maken geen deel uit van het onderzoek. Voor deze soorten die net als rugstreeppad deel uitmaken van het Soortenmanagementplan (SMP-N; Martens & Krijt, 2019) wordt al een gebiedsinventarisatie uitgevoerd.

1.2 Verantwoording, actualiteit gegevens

Dit rapport is opgesteld op basis van het in 2020 uitgevoerde veldwerk, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd (dd 30 september 2020). Bij het

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten vogels als jaarrond beschermd nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil.

raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. één km om het plangebied en gegevens tot tien jaar oud.

Veldonderzoek

Het plangebied is onderzocht op de aanwezigheid van de soorten teunisbloempijlstaart, steenmarter, vleermuizen, huismus en gierzwaluw in de periode april 2020 t/m september 2020. Het veldonderzoek naar huismus en gierzwaluw is uitgevoerd conform de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (versie juli 2017). Het onderzoek naar vleermuizen is gebaseerd op het Vleermuisprotocol 2017. Voor het onderzoek naar teunisbloempijlstaart is nog geen vast protocol voor het vaststellen van deze soort. Er is gekozen voor een onderzoek naar de aanwezigheid van zowel imago's en rupsen (o.a. gebaseerd op Verschoor en Hermans, 2020). De aanwezigheid van steenmarters in het plangebied is onderzocht door tijdens de verschillende veldbezoeken te letten op de aanwezigheid van exemplaren en sporen van deze dieren. Detailinformatie over de onderzoeksmethodiek staat in Hoofdstuk 3.

De conclusie in dit rapport is gebaseerd op gegevens van 2020. De gegevens over beschermde soorten zijn drie jaar houdbaar tot 2023. Indien de in dit rapport beschreven ingreep wijzigt of wordt uitgevoerd na 2023 kan een actualisatie van het onderzoek nodig zijn.

Indien de periode van uitvoering wijzigt kan een actualisatie van de rapportage aan de orde zijn. Dit kan tevens concrete gevolgen hebben voor de geldigheid van een mogelijk reeds verstrekte ontheffingsaanvraag.

Kaartondergronden

De in de rapportage gebruikte kaartondergronden zijn verkregen via Esri Nederland, Community Map Contributors.

Medewerkers

Het onderzoek is uitgevoerd door J. Daamen, L. Verhoek, R.J. Jonkvorst, R.P. Middelveld en K. Kuiper (medewerkers van Bureau Waardenburg). Aansturing heeft plaatsgevonden door G. Hoefsloot, projectleider bij Bureau Waardenburg. Deze onderzoekers zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hun uitgevoerde werkzaamheden. Bureau Waardenburg is gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2015. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Plangebied

Het plangebied bevindt zich tussen de Dijkstraat, de Griftdijk-noord en de Margaretha van Mechelenweg te Nijmegen (Figuur 2.1).

Figuur 2.1 Ligging plangebied aangegeven met rode stippellijn. De school, het tuincentrum en de tijdelijke woonplaatsen op het terrein van stadsnomaden worden verwijderd (rode ovals school, tuincentrum en stadsnomaden). De woning Griftdijk-Noord 24 wordt gesloopt (rode cirkel GDN24). De percelen van woning 20 en 24 worden herontwikkeld. De woningen Griftdijk-Noord 20 en 22 blijven behouden (groene ovaal GDN20/22). Later zal woning 20 ook gesloopt worden, maar dit valt buiten dit plan. Ook de loods ten oosten van het tuincentrum blijft behouden (groene ovaal loods). Bron: Gemeente Nijmegen.

Bebouwing

In het plangebied is bebouwing aanwezig. Aan de Dijkstraat ligt een school met een plat dak van 5.080 m² op een perceel van 15.680 m². Deze school wordt gesloopt. Voor het schoolterrein en schoolgebouw is in februari 2020 een quickscan beoordeling uitgevoerd (Daamen, 2020b). Aan de Griftdijk-Noord staan drie vrijstaande woningen, alleen het woonhuis met nummer 24 wordt gesloopt. De percelen van woonhuis 20 en 24 worden herontwikkeld. Woonhuis 20 zal later ook gesloopt worden, maar dit valt buiten dit bouwplan. De woningen hebben een zadeldak met dakpannen en staan op grote percelen omringd door bomen, hagen en grasland (foto 1). Ten oosten van de school staat een woonhuis met dakpannen (foto 2) en bevindt zich een tuincentrum met plantenkassen (foto 3). Er staan enkele schuren op dit perceel. De bebouwing behorende bij het tuincentrum

wordt gesloopt. Ten oosten van het tuincentrum ligt nog een loods (foto 4). Deze loods blijft behouden. In het midden van het plangebied ligt een kamp van de stadsnomaden met verschillende hutjes, schuren en (sta)caravans (foto 5). De tijdelijke woonplaatsen worden verwijderd.

Foto 1 Vrijstaande woning Griftdijk-Noord 24. Deze woning wordt gesloopt.

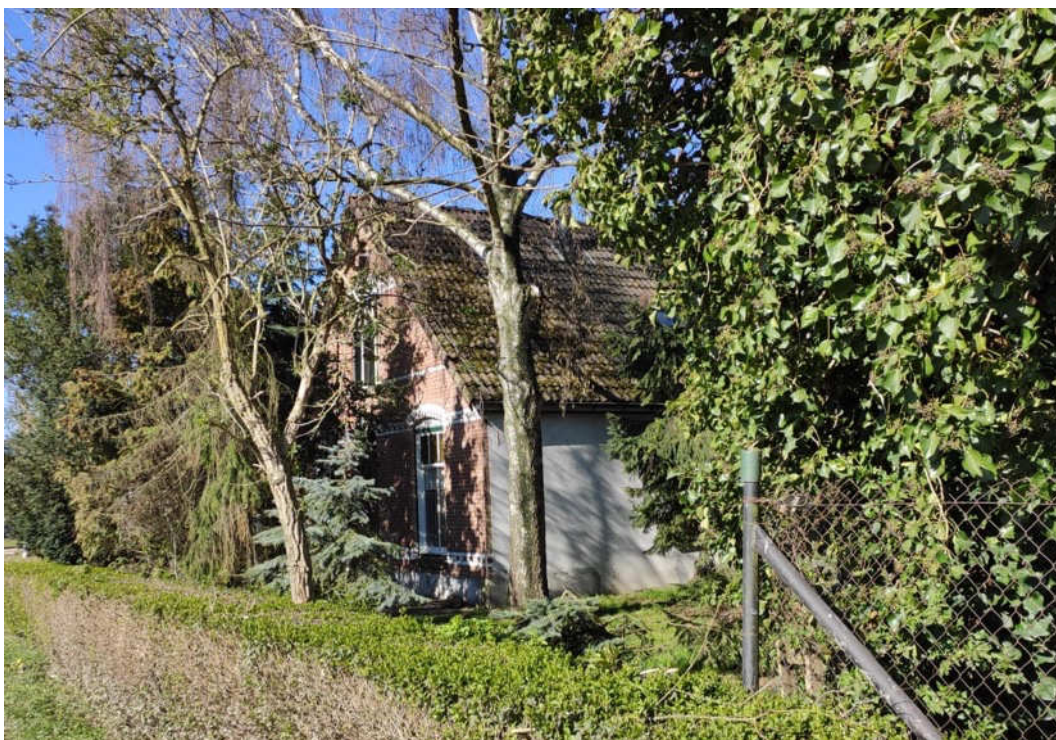

Foto 2 Woonhuis behorende bij het tuincentrum. Deze woning wordt gesloopt.

Foto 3 Tuinkassen behorende bij het tuincentrum. Deze kassen worden gesloopt.

Foto 4 Loods ten oosten van het plangebied. De loods blijft behouden.

Foto 5 Toegangshek tot het terrein van de stadsnomaden. De tijdelijke woonplaatsen worden verwijderd.

Water

In het plangebied zijn twee sloten aanwezig. De eerste loopt midden door het plangebied, is vrij ondiep en is omringd door zandheuvelds en open terrein met grazige vegetatie (foto 6). De andere sloot loopt langs de Griftdijk-Noord en is begroeid met riet en ruigtevegetatie (foto 7). In deze sloot ligt veel zwerfpuil. Op het moment van het veldbezoek stond het zuidelijke deel van deze sloot nagenoeg droog. Deze sloot is in 2019-2020 niet geschoond. Ten noorden van het plangebied (buiten het plangebied) ligt de Oosterhoutseplas.

Foto 6 Watergang in het midden van het plangebied, met aan een kant de hopen zand van de zandwinning en aan de andere kant grazige vegetatie.

Foto 7 Sloot langs de Grifdijk-Noord met rietvegetatie en ruigte. Op de achtergrond Grifdijk-Noord 22. Deze woning blijft behouden.

Vegetatie en structuur

In het plangebied zijn enkele rijen bomen aanwezig. Ten westen van de school en langs de vrijstaande woningen staan rijen hoge coniferen (foto 8) en in het midden van het plangebied staan enkele rijen hoge Italiaanse populieren (foto 9). Ten oosten van het tuincentrum staat een klein gemengd bosje met verschillende soorten bomen (foto 10). De rest van het plangebied bestaat veelal uit open grasveld, bestrating en zandheuvelds (foto 11) van de zandwinlocatie.

Foto 8 Rij hoge coniferen ten oosten van het schoolgebouw. Een geschikte nestplaats voor ransuil.

Foto 9 Rij met hoge Italiaanse populieren in het midden van het plangebied. Rechts van de populieren staat een forse wilg.

Foto 10 Gemengd bosje naast het tuincentrum.

Foto 11 Zicht op de zandwinlocatie met grazige vegetatie, zandheuvelds en zandwininstallaties.

2.2 Beschrijving van de ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. De gemeente is voornemens om in het plangebied een nieuwe wijk met circa 450 woningen te bouwen. De vrijstaande woning Griftdijk-Noord 24 (de meest noordelijke woning), de school en het woonhuis en de kassen behorende bij het tuincentrum worden gesloopt. De percelen aan de Griftdijk 20 en 24 worden herontwikkeld. De tijdelijke woonplaatsen op het terrein van stadsnomaden worden verwijderd. Uitgangspunt voor deze toetsing is dat alle in het gebied aanwezige bomen worden gekapt en watergangen worden gedempt. In het plangebied worden clusters van woningen gerealiseerd die 'omspoeld' worden door landschap in de vorm van groen en water. Parkeerterreinen komen aan de rand van het gebied en binnen het plangebied komt veel ruimte voor collectieve groene ruimtes en ruimte voor een sportveld. De uitvoeringsplanning van het project is nog niet bekend.

3 Aanpak inventarisatie

3.1 Onderzochte soorten

Er is veldonderzoek gedaan naar de nachtvlinder teunisbloempijlstaart, steenmarter, verschillende soorten vleermuizen, huismus en gierzwaluw.

3.2 Methodiek teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart wordt al langere tijd waargenomen in Nederland, maar pas sinds 2018 is de soort aanwezig als standvlinder (Deijk, 2018). Er is nog geen vast protocol voor het vaststellen van deze soort. Er is gekozen voor een onderzoek naar de aanwezigheid van zowel imago's als rupsen. De methode is deels gebaseerd op het artikel van Verschoor en Hermans (2020). Om de trefkans zo hoog mogelijk te maken zijn de data van het onderzoek gebaseerd op waarnemingen van teunisbloempijlstaart in 2020 en voorgaande jaren op waarneming.nl.

Om de aanwezigheid van imago's vast te stellen is er op 31 mei tijdens een warme avond centraal in het gebied gezocht naar vlinders met met nachtvlinderlamp (160W ML) en een wit laken. Insecten die op het laken landde zijn gedetermineerd.

Om de aanwezigheid van rupsen vast te stellen is er tweemaal gezocht naar rupsen (17 juli & 31 juli). Het eerste bezoek is bij daglicht uitgevoerd om de verspreiding van waardplanten globaal in beeld te krijgen. De waardplanten van de teunisbloempijlstaart zijn o.a. teunisbloem, grote kattenstaart en wilgenroosje. Het tweede bezoek is 's avonds uitgevoerd omdat de rupsen dan actief zijn. Met een zaklamp zijn de waardplanten geïnspecteerd op rupsen en vraatsporen van rupsen (tabel 3.1).

Tabel 3.1 Overzicht data en weersomstandigheden inventarisatie teunisbloempijlstaart, Koudenhoek Nijmegen.

Datum	Tijd (u)	Weer	Aantal onderzoekers
31-05-2020	22:00 – 01:45	20°C aanvang 15°C stop, 2 Bft, geen neerslag	2
17-07-2020	12:30 – 15:30	18-20°C, 2 Bft, geen neerslag	1
31-07-2020	21:00 – 23:00	28-24°C, 2 Bft, geen neerslag	1

3.3 Methodiek steenmarter

Het onderzoek naar steenmarter is uitgevoerd tijdens de veldbezoeken die voor andere soorten zijn uitgevoerd. Rondom de te slopen bebouwing is gezocht naar sporen van de steenmarter (uitwerpselen, voetprenten, krabsporen, prooiresten etc.) en tijdens de

bezoeken in schemer en donker is gelet op dieren die passeren of schuilen onder bijvoorbeeld auto's.

3.4 Methodiek vleermuizen

Het onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is gebaseerd op het Vleermuisprotocol 2017. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de school, het te slopen woonhuis, het woonhuis bij tuincentrum Disveld en in grotere bomen is onderzocht. Daarnaast zijn gebouwen en bomen in de directe omgeving van het plangebied onderzocht op verblijfplaatsen. Verder is het hele plangebied onderzocht op een functie als vliegroute en foerageergebied. Het onderzochte gebied is zesmaal bezocht, driemaal in mei - juli 2020 gericht op zomer- en kraamverblijven en driemaal in augustus-september gericht op paar- en overwinteringsplaatsen. Er zijn in de periode mei-juli twee ochtendronden en één avondronde uitgevoerd. Deze aanpak volstaat omdat er slechts éénmaal een laatvlieger is waargenomen waardoor de aanwezigheid van kraamkolonies van deze soort in het plangebied kan worden uitgesloten. Om een zo goed mogelijk beeld van de functie van het plangebied voor vleermuizen te krijgen is het veldwerk door twee of drie personen uitgevoerd. De onderzoekers verplaatsten zich zowel lopend als op de fiets door het onderzoeksgebied. De bezoeken zijn uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden (zie tabel 3.2).

Tijdens het veldwerk is gelet op roepende dieren en verblijfplaats indicerend gedrag (in- en uitvliegende dieren, baltsvluchten en het zwermgedrag bij woningen en bomen). Ook is gelet op sociale geluiden van vleermuizen rond uitvliegtijd. Vlak voor het uitvliegen van vleermuizen kunnen sociale geluiden van de dieren in de verblijfplaats worden gehoord. Deze geluiden kunnen dan de locatie van de verblijfplaats 'verraden'. Vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn onderzocht door vastleggen van vlieggedrag en foerageergedrag tijdens de zes onderzoeksronden.

Er is bij het vleermuisonderzoek gebruik gemaakt van batdetectors van het type Petterson D240x en D100. Met opname apparatuur (Edirol zijn geluidsopnames gemaakt van lastig van elkaar te onderscheiden soorten. De opnames zijn met het programma BatSound geanalyseerd.

Tabel 3.2 Overzicht data en weersomstandigheden inventarisatie vleermuizen, Koudenhoek Nijmegen.

Datum	Tijd (u)	Tijd (u) zon op/ onder	Weer	Aantal tussenliggende dagen t.o.v. de voorgaande vergelijkbare ronde	Aantal onderzoekers
09-06-2020	21:45 – 0:00	21:54	14°C, 2 Bft, geen neerslag		3
22-06-2020	03:00– 05:00	05:18	14°C, 2 Bft, geen neerslag		2
13-07-2020	02:45 – 05:15	05:34	11°C, 2 Bft, geen neerslag	21	3
18-08-2020	22:00 – 00:00	20:53	20°C, 1 Bft, geen neerslag		1
08-09-2020	21:00– 02:00	20:07	19°C, 1 Bft, geen neerslag	21	2
29-09-2020	20:20 – 02:00	19:22	15°C, 1 Bft, geen neerslag	21	2

3.5 Methodiek huismus

Het onderzoek naar nestplaatsen van de huismus in de school, het te slopen woonhuis en het woonhuis bij tuincentrum Disveld is conform het Soortinventarisatieprotocol huismus van het NGB uitgevoerd (NGB, 2017). Het protocol voor inventarisatie van huismussen vermeldt twee veldbezoeken tussen 1 april en 20 juni, tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

Het huismussenonderzoek in plangebied Koudenhoek is te voet uitgevoerd door één onderzoeker (tabel 3.3). Het onderzoek is in de ochtenduren uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken in het plangebied is gelet op territorium indicierend gedrag zoals zingende huismussen, parende huismussen, huismussen die onder de pannen kropen met nestmateriaal of aan- en afvliegen om jongen te voeren. Daarnaast is gelet op de locaties waar huismussen foerageren. Met de uitgevoerde methode is de functie van het gebied voor huismussen goed in beeld gebracht.

Tabel 3.3 Overzicht data en weersomstandigheden inventarisatie huismus, Koudenhoek Nijmegen.

Datum	Tijd (u)	Weer	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
20-05-2020	08:00 – 09:15	17°C, 1 Bft, geen neerslag		1
03-06-2020	08.15 – 10.00	18°C, 1 Bft, geen neerslag	14	1

3.6 Methodiek gierzwaluw

Het onderzoek naar nestplaatsen van de gierzwaluw in de school, het te slopen woonhuis en het woonhuis bij tuincentrum Disveld is conform het Soortinventarisatieprotocol gierzwaluw van het NGB uitgevoerd (NGB, 2017). Het protocol vermeldt drie veldbezoeken tussen 1 juni en 15 juli, tussen 2 uur voor zonsondergang tot en met zonsondergang met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Een bezoek moet plaatsvinden tussen 20 juni en 7 juli i.v.m. de aanwezigheid van bedelende jongen in het nest.

De bezoeken in plangebied Koudenhoek zijn in 2020 uitgevoerd bij goede weersomstandigheden tussen circa 20:00 u en circa 22:00 u (tabel 3.4). Tijdens de veldbezoeken is gelet op laagvliegende vogels, groepjes zwaluwen die gierend langs bebouwing vliegen en invliegende vogels. Ook is gelet op gierzwaluwen die de gevels van gebouwen aantikken op zoek naar nestplaatsen, uitvliegers, roepende dieren vanuit de nestplaats en mestsporen aan gevels. Het plangebied is driemaal bezocht door één persoon, de onderzoeker verplaatste zich lopend en per fiets in het plangebied. Ook de bebouwing in de directe omgeving van het plangebied is meegenomen in het onderzoek. Met de uitgevoerde methode is de functie van het gebied voor gierzwaluwen goed in beeld gebracht.

Tabel 3.4 Overzicht data en weersomstandigheden inventarisatie gierzwaluw, Koudenhoek Nijmegen.

Datum	Tijd (u)	Weer	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoeker
16-06-2020	19:50 – 21:50	12°C, 1 Bft, geen neerslag	-	1
21-06-2020	19:50 – 21:50	20°C, 1 Bft, geen neerslag	13	1
8-07-2020	19:50 – 22.00	16°C, 1 Bft, geen neerslag	14	1

4 Betekenis plangebied voor beschermde soorten

In dit hoofdstuk is de betekenis van het plangebied voor beschermde soorten beschreven op basis van de resultaten van de inventarisatie en beschikbare bronnen.

4.1 Teunisbloempijlstaart

Foto 12 Teunisbloempijlstaart. Bron: Vlinderstichting.

Bronnenonderzoek

In de NDFF zijn tot tien jaar geleden geen waarnemingen van teunisbloempijlstaart bekend in het plangebied.

Veldonderzoek

Er zijn tijdens het nachtvlinderonderzoek op 31 mei geen teunisbloempijlstaarten aangetroffen. Wel zijn er een aantal andere schaarse en zeldzame soorten nachtvlinders gezien: sneeuwbeer, levertvlekmot, prachtmot, vaal kokerbeertje, zalmkleurig knoopvlekje. Ook kwamen er twee neushoornkevers op het licht af en is een rugstreeppad waargenomen. In totaal zijn op 31 mei 54 verschillende soorten nachtvlinders waargenomen. De volledige soortenlijst staat in bijlage I. Geen van de waargenomen soorten ongewervelden is een beschermde soort van de Wnb.

Op 17 juli is er in de middag intensief gezocht naar rupsen en waardplanten voor de rupsen. De waardplanten teunisbloem, grote kattenstaart, basterdwederik en wilgenroosje groeien in het plangebied. Op deze planten zijn geen rupsen aangetroffen van de teunisbloempijlstaart. Op 31 juli is er in de avond nogmaals gezocht naar rupsen op de

waardplanten. Wederom zijn er geen rupsen aangetroffen. Het plangebied is geen (essentieel) leefgebied voor de teunisbloempijlstaart.

4.2 Steenmarter

Bronnenonderzoek

Tijdens het quickscan onderzoek in februari 2020 zijn sporen gevonden van een steenmarter aan de noordwestzijde van het schoolgebouw (Daamen, 2020b). Mogelijk heeft de school een functie als slaap- en kraamverblijfplaats en maakt het gebied Koudenhoek onderdeel uit van het foerageergebied van de steenmarter.

Veldonderzoek

Er zijn geen steenmarters of nieuwe sporen waargenomen tijdens de bezoeken in 2020. Waarschijnlijk heeft de steenmarter na februari 2020 geen gebruik meer gemaakt van de verblijfplaats in de school. De verblijfplaats is nog wel toegankelijk voor de steenmarter. Op basis van de waarneming in februari 2020 wordt aangenomen dat de school een functie heeft als vaste rust- en verblijfplaats en dat het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied.

4.3 Vleermuizen

Bronnenonderzoek

In de NDFF zijn tot tien jaar geleden geen waarnemingen van vleermuizen bekend in het plangebied. Vlak buiten het plangebied zijn vier waarnemingen bekend van foeragerende of passerende gewone dwergvleermuizen.

Veldonderzoek

Gewone dwergvleermuis – kraamverblijven en zomerverblijfplaatsen

Er zijn tijdens het onderzoek in 2020 geen (aanwijzingen voor) kraamverblijf- of zomerverblijfplaatsen gevonden in het plangebied.

Gewone dwergvleermuis – paar- en winterverblijven

In het najaar van 2020 zijn meerdere waarnemingen van een baltsend mannetjes gewone dwergvleermuis gedaan tussen de school en het tuincentrum. Op verschillende locaties binnen het plangebied werd gebaltst (figuur 4.1). Op basis van de waarnemingen tijdens het veldonderzoek is het aannemelijk dat de school een functie heeft als paarverblijf. In het gehele plangebied zijn op grond van het aantal waarnemingen en de locatie van de waarnemingen 3 paarverblijven vastgesteld. Naast de school zijn het woonhuis 24 en het woonhuis van het tuincentrum mogelijke locaties voor de overige paarverblijven. Het plangebied heeft een functie als paarverblijfplaats en als baltsterritorium voor een gewone dwergvleermuis. De verblijfplaats in de bebouwing kan gedurende het gehele jaar gebruikt worden door de gewone dwergvleermuis. In geen van de bomen in het plangebied zijn functionele verblijfplaatsen van vleermuizen gevonden. Het schoolgebouw heeft geen functie als massa-winterverblijf omdat er tijdens de najaarsbezoeken geen zwermgedrag is vastgesteld en het aantal vleermuizen dat aanwezig was tijdens deze bezoeken in het plangebied gering was.

Gewone dwergvleermuis – foerageergebied en vliegroutes

Foeragerende gewone dwergvleermuizen zijn met name waargenomen langs het water aan de noordkant en rondom de school en de bomenrijen (figuur 4.1). Gezien het beperkte aantal waarnemingen binnen het plangebied en het aanbod aan alternatieven in de directe omgeving vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied. Tijdens het onderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor een vliegroute in het plangebied.

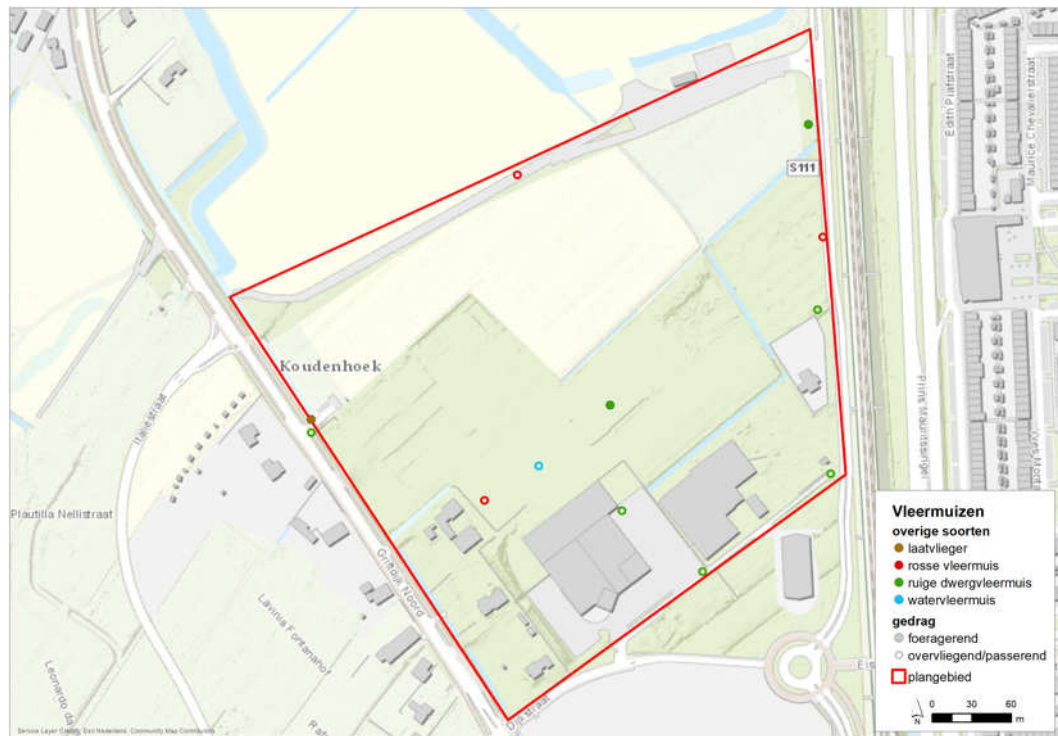
Figuur 4.1 *Waarnemingen van gewone dwergvleermuizen in 2020 in plangebied Koudenhoek. De waarnemingen van de zes bezoeken zijn in dit figuur samengevoegd.*

Overige soorten – verblijfplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen vastgesteld. Laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis zijn alleen incidenteel overvliegend/foeragerend waargenomen, zonder verblijfplaats-indicerend gedrag (figuur 4.2).

Overige soorten – foerageergebied en vliegroutes

Gezien het beperkte aantal waarnemingen van andere soorten (figuur 4.2) en het ontbreken van verblijfplaatsen in het plangebied betreft het geen essentieel foerageergebied. Een functie als essentiële vliegroute is ook voor andere soorten uit te sluiten omdat er in de huidige situatie en nieuwe situatie voldoende lijnvormige verbindingen aanwezig zijn.

Figuur 4.2 Waarnemingen van overige soorten vleermuizen in 2020 in plangebied Koudenhoek. De waarnemingen van de zes bezoeken zijn in dit figuur samengevoegd.

4.4 Huismus

Bronnenonderzoek

In de NDFF staan voor de afgelopen 10 jaar 21 waarnemingen van huismussen vlakbij het plangebied, waarvan er twee binnen het plangebied. Het betreft voornamelijk waarnemingen van individuen of groepen huismussen. In 2015 is een baltsend individu aangetroffen aan de Dijkstraat ter hoogte van het Citadel college.

Veldonderzoek

Tijdens het onderzoek in 2020 zijn minstens drie nestlocaties van huismussen vastgesteld nabij het plangebied. Deze bevonden zich in het huis aan de Griftdijk-Noord 23 aan de westzijde van de weg (niet op kaart weergegeven). De te slopen bebouwing (de school, Griftdijk-Noord 24 en het woonhuis bij tuincentrum Disveld) en andere bebouwing in het plangebied hebben geen functie als nestplaats voor de huismus. Er zijn bij deze gebouwen namelijk geen waarnemingen gedaan van roepende mussen op het dak of in de dakgoot. Er zijn tijdens de bezoeken roepende huismussen gehoord in de struiken van de tuinen Griftdijk-Noord 20 en 22. Deze tuinen maken deel uit van het leefgebied van de huismus (schuilplaats en foerageergebied, mogelijk essentieel). In de tuin van Griftdijk-Noord 24 is een foeragerende huismus waargenomen. De tuin van deze woning heeft geen essentiële functie als foerageergebied want er bevinden zich geen nestlocaties in het huis en in de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied.

4.5 Gierzwaluw

Bronnenonderzoek

In de NDFF staan voor de afgelopen 10 jaar zeven waarnemingen van in totaal 18 gierzwaluwen in en vlakbij het plangebied. Het ging hierbij om jagende/overvliegende dieren.

Veldonderzoek

Tijdens het onderzoek in 2020 zijn geen indicaties voor de aanwezigheid van nestplaatsen van gierzwaluw vastgesteld in het plangebied. In het plangebied zijn vier gebouwen aanwezig met potentie voor gierzwaluwen, het huis behorend bij het tuincentrum en de drie woningen aan de Griftdijk Noord. Er zijn geen gierzwaluwen waargenomen die in de buurt van de gebouwen vlogen of anderszins binding met de gebouwen vertoonden. Tijdens verschillende onderzoeksronden zijn groepen van ongeveer 12 gierzwaluwen hoog boven het plangebied waargenomen (waarnemingen niet op kaart weergegeven). Het plangebied heeft geen essentiële betekenis als foerageergebied voor de gierzwaluw want deze jagen hoog boven het plangebied.

4.6 Overige soorten

De beschermde rugstreeppad komt voor in het plangebied. Tijdens het nachtvlinderonderzoek met lamp is een exemplaar waargenomen en tijdens het vleermuisonderzoek in juni zijn roepende dieren gehoord in het plangebied. Het plangebied is landbiotoop voor de soort en in natte perioden kunnen dieren ook eisnoeren afzetten in tijdelijke wateren. Waarschijnlijk zijn dieren jaarrond aanwezig. Het is niet bekend hoeveel dieren er van het plangebied gebruik maken.

Tijdens het vleermuisonderzoek op 9 juni 2020 is een hermelijn waargenomen bij het tuincentrum in het plangebied. De hermelijn en andere kleine marterachtigen maken geen deel uit van dit onderzoek. De functie van het plangebied voor kleine marterachtigen kan op basis van het uitgevoerde onderzoek niet worden vastgesteld.

De rugstreeppad en de hermelijn zijn opgenomen in het SMP-N (Martens & Krijt, 2019). Voor deze soorten neemt de gemeente Nijmegen gebiedsgerichte en mitigerende maatregelen tijdens uitvoering van ruimtelijke ingrepen die de duurzame instandhouding waarborgen.

5 Effecten op beschermde diersoorten

5.1 Teunisbloempijlstaart

Het plangebied heeft geen functie voor de teunisbloempijlstaart. Effecten van de ingreep op de teunisbloempijlstaart zijn uitgesloten.

5.2 Steenmarter

De sloop van de school zorgt dat er een verblijfplaats met functie slaappleats en/of kraamverblijf verloren gaat. De herinrichting van het gebied zorgt dat foerageergebied van de steenmarter veranderd. De functie als foerageergebied blijft behouden, steenmarters kunnen groene woonwijken goed gebruiken als foerageergebied. In de kraamperiode (maart-juni) kunnen werkzaamheden nabij de verblijfplaats sterk negatieve effecten hebben. De steenmarter heeft dan jongen en is minder mobiel. Maatregelen zijn nodig om effecten te voorkomen. De ingreep veroorzaakt geen effecten op populatieniveau. De soort komt in de omgeving van Nijmegen vrij algemeen en verspreid in de gemeente voor.

5.3 Vleermuizen

Er zijn geen kraamkolonies, zomerverblijven en massa-winterverblijven van vleermuizen aangetroffen in het plangebied. In de school is één paarverblijf van gewone dwergvleermuis aangetroffen, de overige paarverblijven bevinden zich mogelijk in het woonhuis aan de Griftdijk-Noord 24 en het woonhuis bij het tuincentrum. In het gehele plangebied zijn drie paarverblijven aanwezig. Met het slopen van de school en de twee woningen worden deze drie paarverblijven van gewone dwergvleermuis vernietigd en is er een risico op het doden van gewone dwergvleermuizen. De ingreep veroorzaakt geen effecten op populatieniveau. De gewone dwergvleermuis komt in de omgeving van Nijmegen algemeen voor.

Het plangebied heeft geen functie als essentieel foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen. Effecten van de ingreep op essentieel foerageergebied en/of een essentiële vliegroute van vleermuizen zijn daarom uitgesloten.

5.4 Huismus

Nestplaatsen zijn niet vastgesteld in het plangebied. De tuinen van de huizen Griftdijk-Noord 20 en 22 zijn mogelijk essentieel foerageergebied. Deze tuinen maken geen onderdeel uit van het project en worden niet aangetast. De tuin van Griftdijk-Noord 24 is geen essentieel foerageergebied. Effecten van de ingreep op vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen zijn uitgesloten. Mogelijk zorgen de werkzaamheden wel voor verstoring van foeragerende huismussen in de tuinen van Griftdijk-Noord 20 en 22. Aanbevolen wordt om verstoring in het broedseizoen van de huismus te voorkomen.

5.5 Gierzwaluw

Het plangebied heeft geen essentiële functie voor gierzwaluwen. Nestplaatsen en essentiële foerageerfuncties zijn niet vastgesteld in het plangebied. Effecten van de ingreep op vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluwen zijn daarom uitgesloten.

5.6 Rugstreeppad en hermelijn

De rugstreeppad en hermelijn komen voor in het plangebied. De maatregelen uit het SMP-N (Martens & Krijt, 2019) voor deze soorten zijn van toepassing voor het project om effecten te voorkomen en het werk conform de natuurwetgeving uit te voeren.

6 Beoordeling Wet natuurbescherming en maatregelen

In dit hoofdstuk staat de toetsing aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming en de kansen die het project biedt om natuurwaarden in het gebied Koudenhoek te versterken. Voor geen van de onderzochte soorten brengt de ingreep de staat van instandhouding in gevaar.

6.1 Overtreding verbodsbepalingen, ontheffing Wnb en mitigerende maatregelen

Teunisbloempijlstaart

Het plangebied heeft geen functie voor de teunisbloempijlstaart. Een overtreding van de Wet natuurbescherming is uitgesloten.

Steenmarter

De school heeft een functie als verblijfplaats voor de steenmarter en het plangebied maakt deel uit van een territorium. Het is niet bekend of de verblijfplaats een kraamfunctie heeft. De sloop van de school zorgt voor aantasting van een vaste rust- en verblijfplaats. De foerageerfunctie van het plangebied blijft behouden. De ingreep zorgt voor overtreding van artikel 3.10 lid 1b van de Wnb. Voor de steenmarter kan mogelijk gebruik gemaakt worden van de 'Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten' van Stadswerk. Deze gedragscode van maart 2020 moet nog goedgekeurd worden en de gemeente Nijmegen moet aantoonbaar volgens deze gedragscode werken. De volgende maatregelen zijn nodig om zorgvuldig en aantoonbaar te werken volgens de gedragscode:

- Buiten de kwetsbare voortplantingsperiode (maart tot en met augustus) kan de toegang tot de rust- en voortplantingsplaats worden afgesloten en/of de rust- en voortplantingsplaats ongeschikt worden gemaakt.
- Voorafgaand aan het afsluiten van de toegangen of ongeschikt maken, dient de afwezigheid van de steenmarter door een ecologisch deskundige te worden bevestigd.
- Omdat er sprake is van een kraamlocatie dient een alternatief verblijf te worden aangeboden in het plangebied. Dit kan bijvoorbeeld in een groenstrook op een rustige locatie waar weinig mensen en honden kunnen komen in de vorm van een grote takkenhoop van snoeihout in combinatie met een robuuste steenmarterkast.

Vleermuizen

In de school is één paarverblijf van gewone dwergvleermuis aangetroffen, de overige paarverblijven bevinden zich mogelijk in het woonhuis 24 en het woonhuis van het tuincentrum. In het gehele plangebied zijn drie paarverblijven aanwezig. De ingreep zorgt voor vernietiging van deze paarverblijven. Het fysiek aantasten van paarverblijven van vleermuizen ziet de provincie Gelderland als een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 1 en 4. Er is een ontheffing van de Wnb nodig voor de ingreep. Omdat de dwergvleermuizen gedwongen worden een alternatieve verblijfplaats te zoeken (bijvoorbeeld in de tijdelijke

vleermuiskasten aan gebouwen) zou sprake kunnen zijn van een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.5 lid 2, opzettelijke verstoring. Het doden van dieren door sloopwerkzaamheden moet worden voorkomen. De volgende maatregelen zijn van toepassing:

- Op 9 april 2020 zijn acht vleermuiskasten aan gebouwen aan de Griftdijk-Noord geplaatst in de directe omgeving van het plangebied (tijdelijke maatregel; zie notitie met kenmerk 20-0132/20.03689/GerHo). Omdat er in het plangebied 3 paarverblijven aanwezig zijn, dienen nog vier extra kasten geplaatst te worden. Deze kasten kunnen nabij het tuincentrum aan te behouden bomen worden geplaatst.
- Aanvullend worden nieuwe verblijfplaatsen in de nieuwbouw gerealiseerd waardoor het aanbod aan paarverblijfplaatsen duurzaam behouden blijft. Betrek een vleermuisdeskundige bij de planvorming van de nieuwbouw.
- Volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis is een gewenningsperiode van zes maanden voor vervangende paarverblijfplaatsen nodig. De acht kasten hangen sinds 9 april 2020, dit is ruim zes maanden in de actieve periode van vleermuizen. Geadviseerd wordt de vier extra kasten voor april 2021 te plaatsen. Met het aanbod van totaal 12 tijdelijke kasten is het aanbod aan paarverblijfplaatsen voor de komende jaren geborgd.
- De minst kwetsbare periode voor de uitvoering van de sloopwerkzaamheden is volgens het kennisdocument de paartijd (half augustus-half oktober) omdat de dieren dan het meest mobiel en flexibel zijn v.w.b. verblijfplaatskeuze.
- Om te voorkomen dat vleermuizen worden gedood tijdens de sloopwerkzaamheden zijn maatregelen nodig. Het is niet precies bekend waar de paarverblijfplaatsen zich in de gebouwen bevinden. Geschikte holle ruimten zijn bijvoorbeeld achter daktrimmen onder dakpannen en in de spouw. Om te voorkomen dat vleermuizen worden gedood worden daktrimmen voorzichtig verwijderd van de gevels, de spouwen worden aan de bovenkant opengemaakt. Het dakvlak wordt aan de randen opengemaakt. Vervolgens wordt minimaal 48 uur en bij voorkeur drie dagen gewacht met het sloopwerk van gevel en dak zodat eventueel aanwezige vleermuizen het pand kunnen verlaten. Geadviseerd wordt om kort voor het ongeschikt maken van het gebouw en na afloop een vleermuisinspectie te laten uitvoeren.

Huismus

Het plangebied heeft geen functie als nestplaats en essentieel foerageergebied voor huismus. Mogelijk zorgen werkzaamheden die veel trillingen en geluid veroorzaken voor verstoring van foeragerende huismussen in de tuinen aan de Griftdijk-Noord 20 en 22. Geadviseerd wordt de volgende maatregel toe te passen om verstoring te voorkomen. Deze is in lijn met de 'Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten' van Stadswerk:

- Voer geen verstorende werkzaamheden uit (werk waarbij trillingen en harde geluiden ontstaan) nabij de tuinen van Griftdijk-Noord tijdens het broedseizoen van huismus. Het broedseizoen loopt van maart tot half augustus.

Gierzwaluw

Het plangebied heeft geen functie als nestplaats en essentieel foerageergebied voor gierzwaluw. Een overtreding van de Wet natuurbescherming is uitgesloten.

Rugstreeppad en hermelijn

De rugstreeppad en hermelijn komen voor in het plangebied. De maatregelen in het SMP-N (Martens & Krijt, 2019) voor deze soorten zijn van toepassing voor het project.

6.2 Kansen voor natuur

Er zijn mogelijkheden om de natuurwaarden in het gehele gebied Koudenhoek te versterken. Deze zijn uitgewerkt in een kansentabel bij de quickscans in 2020 (Daamen, 2020a en b). Per terreintype wordt in deze tabel toegelicht welke maatregelen mogelijk zijn om leefgebied voor diverse diersoorten te verbeteren of aan te leggen. Hieronder staan voor de onderzochte soorten nog enkele kansen benoemd. De maatregelen gepresenteerd in de quickscan en hieronder kunnen met behulp van de toolbox natuurinclusief bouwen (<https://www.waalsprong.nl/stadsnatuur/toolbox-voor-natuurinclusief-bouwen/>) verder uitgewerkt worden. Om de effectiviteit van de maatregelen te garanderen is het belangrijk een ecooloog te betrekken in planvorming en realisatie.

Insecten

- Aanplanten van heggen met bomen voor schuilplaatsen en waardplanten;
- Extensief maaibeheer in oevers van wateren voor waardplanten en bloemenweides op schrale bodem met o.a. teunisbloem.

Amfibieën

Zorg voor een gevarieerd aanbod aan sloten en poelen. Zorg dat poelen in hete zomers af en toe droogvallen om vestiging van vis te voorkomen. Beheer de poelen en de vegetatie rondom de poelen gefaseerd en buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode.

Grondgebonden zoogdieren

Zorg voor lijnvormige verbindingen die een foerageerfunctie, migratiefunctie en schuilplaats bieden voor marters en andere kleine zoogdieren. Voorbeelden van deze verbindingen zijn ruig begroeide oevers en greppels, hagen en takkenrillen.

Vleermuizen

- Plaatsen inbouwkasten met kraamverblijffunctie in nieuwe gebouwen;
- Locaties met water en opgaande begroeiingen zo veel mogelijk donker houden om foerageerfuncties te behouden.

Gebouwbewonende vogels

- Gebruik bij parkeerplaatsen halfverharding waar kruiden tussen kunnen groeien als voedselbron.
- Maak naast locaties met struweel plekjes met een zandige toplaag waar door beheer stukjes kale zandgrond in stand blijven waar huismussen een zandbad kunnen nemen.

- Gebruik ter afscheiding van percelen hagen zoals liguster en meidoorn.
- Realiseer in nieuwbouwwoningen nestplaatsen voor huismus onder de dakpannen of in de vorm van inbouwkasten. Gebruik universele inbouwkasten waar ook gierzwaluwen en spreeuwen gebruik van kunnen maken. Voor huiszwaluw kunnen nestplaatsen onder dakgoten en dakoverstekken gemaakt worden.

7 Literatuur

- BIJ12, juli 2017c. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0.
- Daamen, J, 2020a. Quicksan Wet natuurbescherming Koudenhoek te Nijmegen. Rapportnr. 20-0311. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Daamen, J, 2020b. Quicksan Wet natuurbescherming Citadel college te Nijmegen. Notitie 20-0132/20.01560/NilKe. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Deijk, J. van, 2018. Een nieuwe standvlinder. De teunisbloempijlstaart. *Vlinders* 33(4):15.
- Hoefsloot, G., 2020. Plaatsing vleermuiskasten Griftdijk-Noord, Zaligestraat, Berg en Dalseweg 295 en Fanfarestraat te Nijmegen. Notitie 20-0132/20.03689/GerHo. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Martens, T. & N. Krijt, 2019. Soortmanagementplan Nijmegen-de Waalsprong. Kenmerk: D190080965. Gemeente Nijmegen.
- Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).
- Verschoor, G. & J. Hermans, 2020. De teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*) in Limburg. De opmars in beeld gebracht. *Natuurhistorisch Maandblad*. Jaargang 109 / 5.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage I Waarnemingen nachtvlinderonderzoek 31-5-2020

soort	aantal	opmerkingen determinatie
bleke grasuil	1	
bramenbladroller	2	
brede langsprietmot	1	
bruine grijsbandspanner	1	
cnephasia spec	2	niet op naam te brengen zonder nader onderzoek
distelbladroller	1	
distelhermelijntje	1	
drievlekspanner	4	
duikermot	3	
gamma-uil	1	
gekraagde grasuil	1	
gele tijger	1	
gelobd halmuiltje	1	
gerande spanner	2	
gewone grasmot	2	
gewone velduil	1	
gewone worteluil	5	
graswortelvlinder	5	
grijze stipspanner	1	
groene dwergspanner	1	
groene eikenbladroller	5	
groente-uil	3	
guldenroededwergspanner	1	onzekere determinatie
hommelnestmot	2	
huisuil	1	
kleine groenuil	3	
kweekgrasuil	1	
leervlekmot	1	
lichte granietmot	1	
ephestia spec	1	niet op naam te brengen zonder nader onderzoek
meidoornbladroller	1	
morpheusstofuil	1	
paardenbloemspanner	1	
peppel-orvlinder	1	
phycitodes spec	1	onzekere determinatie
pinguintje	1	
prachtmot	2	
reuzenbladroller	1	

satijnstipspanner	4	
slawortelboorder	1	
smallijnbladroller	1	
sneeuwbeer	1	
snuitvlinder	2	
taxusspikkelspanner	4	
vaal kokerbeertje	1	
volgeling	1	
witsnuitpopulierenbladroller	1	
witstipgrasuil	1	
witte tijger	2	
zalmkleurig knoopvlekje	2	
zuidelijke stofuil	1	
zwarte-c-uil	1	
grote appelbladroller	1	
sint-jacobsvlinder	1	
junikeyer	1	
neushoornkever	2	
rugstreeppad	1	